

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

Танько Т.П.	- голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
Тарарак Н.Г.	- завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
Дорожко І.І.	- завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
Доценко С.О.	- завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
Малихіна О.Є.	- доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
Шевченко Н.О.	- відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Гришук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Липська А. В. ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Макобрей Є. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	44
Макобрей Є. А. ЗДІБНОСТІ ДИТИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	46
Максимова О. Р. ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ..	48
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. ВПЛИВ ГРИ НА ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА	50
Мамєдова О. В. МЕТОД «СТОРИТЕЛІНГ» У ФОРМУВАННІ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДОШКІЛЬНИКАМИ	52
Мануйлова Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ.....	54
Матюшина О. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР.....	56
Палій С. О. ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ І МЕТОДИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	58
Партала С. П. ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	60
Пашенко В. Ю. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МАЛЮВАННЯ ГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ	62
Перцева Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	64
Піканова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
Полікарпова О. В. РУХЛИВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Ритік В. О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	72

Рудічева Н. К. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ АКСІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	74
Руднік О. О. ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЛОГІЧНИХ ІГОР	76
Ручка А. Ю. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРІОРИТЕТ РОЗВИТКУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОЗИЦІЙ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	78
Скрипкіна Є. Г. МЕТОД СУДЗУКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	80
Тітова Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ІНЖЕНЕРНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ МИСТЕЦТВА	82
Тіщенко Ю. Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	84
Ходикіна Ю. Ю. РОЗВИТОК ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	86
Холтобіна О. У., Лебедєва В. В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	88
Черняк Г.І. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	90
Чжан Ітін ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	92
Шумейко Р. І. ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО СТАВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	94
Юріна К. О. ЕФЕКТИВНІ ШЛЯХИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96

Ходикіна Ю. Ю.,
*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди*

РОЗВИТОК ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасні зрушення політичного, соціального, економічного й наукового життя України є глобальними та актуалізують питання виховання та навчання дітей в умовах, які стрімко та постійно змінюються. Дефіцит професійних актуальних наукових напрацювань в області психології та педагогіки, призводить до суттєвого зниження ефективності традиційних способів вирішення важливих завдань в професійній діяльності вихователя, що сприяє зацікавленості науковців ХНПУ імені Г.С. Сковороди до цієї проблеми.

Особливості розвитку фахової компетентності взагалі та психолого-педагогічної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти зокрема, розглядали різні науковці на певних засадах. У системному підході П. Анохін, Е. Гідденс, Б. Ломов; в організаційному та особистісному підході К. Альбуханова-Славська, О. Асмолов, О. Киричук, О. Леонт'єв, С. Максименко, В. Шадріков; у фундаментальному принципі розвитку, єдності зовнішнього та внутрішнього Г. Костюк, А. Петровський, С. Рубінштейн, В. Романець; у принципі єдності змістової та динамічної сторін мотивації В. Асєєв, М. Савчин; з точки зору класичних положень про особистість І. Бех, І. Зазюн, В. Рибалко та інші. А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Танько, Т. Теличко у своїх наукових роботах зосередились на вивченні шляхів формування професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти [1].

Проте питання виявлення особливостей розвитку фахової компетентності майбутніх вихователів залишається відкритим. Під фаховою компетентністю вихователя розуміється поєднання певних властивостей особистості з високим

рівнем професійної підготовки до педагогічної діяльності та ефективної взаємодії з дітьми в освітньому процесі.

Виконання функціональних обов'язків вихователя закладу дошкільної освіти щільно пов'язане з рівнем розвитку його фахової компетентності. Саме вихователь, за допомогою практичної діяльності, повинен уміти створювати умови та вживати заходів, що сприяють створенню оптимального соціально-психологічного клімату в колективі дошкільників і ефективному розвитку їх психічних процесів, властивостей і станів, спираючись на основи психологічно-педагогічної підготовки, які закладаються під час навчання у ХНПУ імені Г.С. Сковороди та поглиблюються у період педагогічної практики.

Підвищення фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в ХНПУ імені Г.С. Сковороди спирається на Концепцію розвитку освіти України на період 2015-2025 років з метою отримання таких результатів освіти як: розвиток допитливості, інтересів та пізнавальної мотивації дітей; уяви та творчої активності дітей; становлення самосвідомості дітей; формування здатності у дітей діяти в різних ситуаціях самостійно тощо.

Фахова компетентність майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти ефективно збагачується завдяки цілісній системі освітніх заходів і дій, спрямованих на: поглиблення професійних, педагогічних і психологічних умінь та навичок; розвиток творчого потенціалу особистості майбутнього вихователя; створення власних підходів до розв'язання психолого-педагогічних проблем освітньої діяльності; узагальнення передового наукового досвіду; генерування та впровадження сучасних психологічних і педагогічних інновацій.

Список використаних джерел

1. Теличко Т. В. Педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на засадах міждисциплінарного підходу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Педагогіка. Соціальна робота.* 2020. Вип. 1(26). С. 124–127.